

تعیین ترکیبات شیمیایی میان‌دان کنسانتره‌های طیور استان آذربایجان شرقی

سمیه رحمانی^{۱*}، حسین جانمحمدی^۲، سمیه بخشی زاده^۳، صادق چراغی^۱، صادق علیجانی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم دامی دانشگاه تبریز ۲- دانشیار گروه علوم دامی دانشگاه تبریز ۳- دانش آموخته

کارشناسی ارشد گروه علوم دامی ۴- استاد یار گروه علوم دامی دانشگاه تبریز

* نویسنده مسئول: سمیه رحمانی، (s.rahmani1390@gmail.com)

چکیده

در پرورش طیور، تغذیه مهمترین عاملی است که در رشد و افزایش وزن بدن نقش اساسی داشته و بخش عمده‌ای از هزینه‌های تولید را به خود اختصاص می‌دهد. در حال حاضر شرکت‌های زیادی در کشور و در آذربایجان شرقی وجود دارند که برای جوجه‌های گوشتی خوراک آماده تولید می‌کنند. به طور کلی گزارشات اندک و محدودی از ترکیبات شیمیایی و انرژی قابل متابولیسم آن‌ها در دسترس مصرف کنندگان می‌باشد. برای تعیین ترکیبات شیمیایی، نمونه‌ها از کارخانجات خوراک دام تبریز و شهرستان‌ها در استان آذربایجان شرقی تهیه شد. بدین منظور پس از انتخاب کارخانه‌های تولیدی همچنین برای کاهش تفاوت ناشی از نمونه‌های تولید شده در زمان‌های مختلف، از کارخانجات در سه مرحله نمونه تهیه کرده و در فریزر نگهداری شد. در نهایت پس از ترکیب این سه نمونه یک نمونه نهایی به دست آمد. ترکیبات شیمیایی شامل ماده خشک (DM)، پروتئین خام (CP)، چربی خام (EE)، خاکستر خام (Ash)، فیبر خام (CF)، کلسیم (Ca) و فسفر (P)، نمونه‌های تهیه شده، مطابق روش‌های استاندارد AOAC تعیین شد. نتایج نشان داد که کارخانه شماره ۱ با ۲۰,۹۹ درصد پروتئین خام بیش‌ترین و کارخانه شماره ۷ با مقدار ۱۷ درصد، کمترین مقدار پروتئین خام را دارا بودند و کارخانه شماره ۶ بیش‌ترین و شماره ۲ کمترین فیبر خام را دارا می‌باشند و همچنین کارخانه شماره ۴ بیش‌ترین و ۸ کمترین عصاره اتری را نشان دادند.

واژه‌های کلیدی: ترکیبات شیمیایی - میان‌دان - کارخانجات خوراک دام - استان آذربایجان شرقی

مقدمه

در پرورش طیور، تغذیه مهمترین عاملی است که در رشد و افزایش وزن بدن نقش اساسی داشته و بخش عمده‌ای از هزینه‌های تولید را به خود اختصاص می‌دهد. کمبود خوراک طیور تولیدی در کشور، محدودیت منابع طبیعی و عدم استفاده صحیح از خوراک طیور موجود، ضرورت استفاده صحیح از ارزش غذایی دانه‌ها را بخوبی روشن می‌کند. با عنایت به تولید خوراک دام و طیور و جمعیت طیور استان تأمین مایحتاج غذایی جوامع انسانی مستلزم وجود و تولید کنسانتره‌هایی است که این خود در چرخه حیات نیازمند تغذیه صحیح است در حال حاضر بخشی از گوشت مورد نیاز از خارج وارد می‌شود با توجه به این کمبود و روند رشد جمعیت انسانی و سیر قهقراپی منابع خوراک دام و طیور به دلیل خشکسالی جهت تأمین غذایی جامعه چاره‌ای نخواهد بود مگر اینکه شناسایی ماهیت منابع خوراک دام و طیور و استفاده بهینه در جهت افزایش راندمان عمود تولیدی دقیقاً انجام شود (۱). به منظور تنظیم جیره‌های مورد استفاده در تغذیه دام و طیور، ضروری است که اقلام موجود در هر حوضه جغرافیایی و منطقه آنالیز و محتوای هر ترکیب آنها به دقت شناسایی و در فرمولاسیون جیره‌ها ملاک عمل قرار بگیرد (۲). لذا به منظور شناخت مواد